

Hakemli Yazılar / *Refereed Papers* Örnek Olay İncelemeleri / *Case Studies*

KUTUP-L ve IFLA-L Tartışma Listelerinin Konusal İçerik Analizi

Thematic Content Analysis of KUTUP-L and IFLA-L Discussion Lists

Galas Menge*

Öz

KUTUP-L, ülkemizde alanımıza ait ilk tartışma listesi olarak 1991 yılında ortaya çıkmış ve hala aktif olarak kullanılmakta olan bir tartışma listesidir. Bu çalışmada KUTUP-L listesine 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen mesajların konuları incelenmektedir. KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konularında bir değişiklik olup olmadığının anlaşılması için elde edilen bulgular konu ile ilgili KUTUP-L üzerine yapılmış benzer bir çalışma olan Karabulut (2010) ile karşılaştırılmıştır. Türkiye'de alanımızda gerçekleşen iletişimin uluslararası iletişimden farklı olup olmadığını ortaya koymak için ise benzer bir uluslararası tartışma listesi olan IFLA-L listesine 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen mesajların konuları aynı şekilde incelenerek KUTUP-L ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular, her iki listenin de aktif olarak duyuru amaçlı kullanıldığını göstermektedir. KUTUP-L'de en çok yer bulan mesajlar vefat/taziye, kutlama ve tebrik mesajları iken IFLA-L'e en çok konferans duyurusu yapma amaçlı mesajlar gönderilmektedir. Yaklaşık 10 yıl önceki KUTUP-L mesajlarının konusal analizinin yer aldığı Karabulut (2010) çalışması ile yapılan karşılaştırma listeye en çok mesaj gönderilen konuların değişmediğini göstermiştir. 2005-2008 dönemi için alan dışı mesaj oranı %44 iken 2017 yılı için bu oran %38 olarak bulunmuştur. Çalışmanın bulguları listelerin alandaki önemli ya da güncel konuların tartışılması amacıyla kullanılmadığını göstermektedir.

Anahtar kelimeler: KUTUP-L; IFLA-L; tartışma listeleri; konusal içerik analizi.

Abstract

KUTUP-L is a discussion list that emerged in 1991 as the first debate list of our field in our country and is still actively being used. In this study, the topics of the messages sent in the first four months of 2017 to the KUTUP-L list are examined. The findings were compared with Karabulut (2010), which is a similar study on KUTUP-L, in order to find out whether there are any changes in the subjects of the messages. The messages that were sent to IFLA-L, which is a similar international discussion list in the field, in the same period with KUTUP-L

* Hacettepe Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Çankaya, Ankara, Türkiye. e-posta: galasmenge@gmail.com
Hacettepe University, Department of Information Management, Ankara, Turkey

were analysed to obtain if the international communication is different. The findings show that both of the lists are actively used for announcement purposes. While the messages most frequently found in KUTUP-L are death / condolence, congratulations, and congratulatory messages, messages that are sent to IFLA-L mostly aims to make conference announcements. The comparison with the Karabulut (2010) study, which analyses the subject of messages that were sent to KUTUP-L almost 10 years ago, shows that the topics that are most frequently sent to the list have not changed. While the percent of non-field messages for the period 2005-2008 was 44%, it was 38% for the year 2017. Findings of this study show that the lists are not used to discuss important or current issues in the area.

Keywords: KUTUP-L; IFLA-L; discussion lists; thematic content analysis.

Giriş

Elektronik tartışma listelerinin ortaya çıkışı Internet'ten de önce, 1980'li yılların ortalarında Bitnet ile olmuştur (Pujar, Mahesh ve Jayakanth, 2014, s. 23). Günümüzde yoğun olarak kullanılan sosyal medya ve Web 2.0 araçlarına rağmen, ağ üzerinden iletişimin ilk örneklerinden olan elektronik tartışma listeleri popülerliğini korumaktadır (Pujar, Mahesh ve Jayakanth, 2014, s. 23). Ülkemiz özelinde henüz küçük bir alan olan Bilgi ve Belge Yönetimi alanına ilişkin tartışma listelerinin azımsanamayacak sayıda olması bunun bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Ülkemizde alanımıza ait ilk tartışma listesi 1991 yılında ortaya çıkmış olan KUTUP-L'dir. KUTUP-L aynı zamanda ülkemizde ilk ortaya çıkan tartışma listeleri arasında da yer almaktadır (Karabulut, 2010, s. 2). Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK) tarafından 2001 yılında ÜNAK-List adlı tartışma listesi (ÜNAK, 2013), ÜNAK'ın Hukuk Kütüphanecileri Grubu içindeki iletişimi sağlamak için ise 2007 yılında unak-hukuk@yahoogroups.com tartışma listesi oluşturulmuştur (Çukadar, 2008, s. 550-551). Benzer şekilde, arşivciler arasındaki iletişimi sağlamayı amaçlayan Türk Arşivciler Grubu (turk-arsivciler@googlegroups.com) 2009 yılında, Okul Kütüphanecileri Derneği'nin iletişim kanalı olan okul-kutuphanecileri@yahoogroups.com ise 2000 yılında kurulmuştur (Yahoo Groups, 2018a). Ülkemizde alanımız ile ilgili olarak en son oluşturulan tartışma listesi ANKOS Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler Grubu tarafından açık erişim, kurumsal arşivler ve ilgili konularda paylaşımda bulunmak amacıyla 2014 yılında oluşturulmuş ankos-ae'dir (BBY Haber, 2014). Alanımıza ait ulusal tartışma listelerinden en çok kullanıcıya hitap eden, diğer bir ifadeyle en genel kullanıma sahip olanı 2017 yılı aylık mesaj ortalaması 93 olan ve 2018 yılı Mart ayı itibariyle 2766 üyesi bulunan KUTUP-L'dir (KUTUP-L, 2018). Hitap ettiği kitle ve kuruluş yılı bakımından KUTUP-L'ye en yakın tartışma listesi olarak kabul edilebilecek ÜNAK-List'in Mart 2018 itibariyle üye sayısı 274, 2017 yılı aylık mesaj ortalaması ise 13'tür (Yahoo Groups, 2018b). Dolayısıyla, KUTUP-L'nin alanımızdaki tartışma listeleri temelli iletişimin nasıl gerçekleştiğine ilişkin önemli ve gerçeğe en yakın bilgileri sunabileceği düşünülmektedir. Bu araştırma ile alanımıza mensup kişilerin KUTUP-L tartışma listesi üzerinden kurdukları iletişim incelenerek, alan ile ilgili hangi konularda iletişim kurulduğu saptanmaya çalışılacaktır. Alana ait ulusal tartışma listeleri üzerine yapılmış az sayıda çalışma bulunmaktadır (Dalkıran, 2015; Karabulut, 2010). Ülkemiz özelinde alanımız iletişim konularının uluslararası iletişim konularından farklı olup olmadığı da araştırılacak, bu amaçla KUTUP-L listesine uluslararası platformdaki benzer tartışma listesi olan IFLA-L listesi baz alınacaktır. 1995 yılından bu yana aktif olan IFLA-L'in 2018 yılı Mart ayı itibariyle 5746 üyesi bulunmakta ve 2017 yılı verilerine göre aylık ortalama 82 mesaj paylaşılmaktadır (IFLA-L, 2018).

İzleyen bölümlerde öncelikle konu ile ilgili çalışmalar kısaca tanıtılacak, daha sonra bu çalışma kapsamında toplanan verilerden ve bu verilerin analizi için kullanılan yöntemlerden bahsedilecektir. İlgili çalışmaların değerlendirileceği "Kavramsal arka plan" ve çalışma ile

ilgili metodolojik ayrıntıların verileceği “Araştırma planı” başlıklı bölümlerin ardından araştırmanın bulguları ve bu bulgulara ilişkin değerlendirme ve sonuçlar sunulacaktır.

Kavramsal arka plan

Elektronik tartışma listelerinin temel çalışma mantığı, gelen e-postaların genellikle liste yöneticisinin kontrolü sonrasında listeye üye tüm kişilere dağıtılması şeklindedir. Listeye üye olan kişilerin ortak bir özellikleri mevcuttur. Bu listelerin yönetimleri “listserv”, “maillerv” gibi programlar aracılığıyla sağlanır ve listelere üyelik e-postası gönderilerek üye olunur (Dorman, 1999, s. 39; Rajashekhar ve Gulla, 1997, s. 9-10). Belli bir alana mensup kişilerin alanları ile ilgili etkin iletişim sağlayabilmeleri için ile ilgili elektronik tartışma listelerine katılmaları ve bu platformlarda alan ile ilgili konularda fikir alışverişinde bulunmaları gerekir (Das, 2014, s. 2). Söz konusu elektronik tartışma listeleri çevrimiçi tartışma forumları (sosyal ağlar üzerindeki e-gruplar) ve e-posta tabanlı yazışma listeleri şeklinde olabilir. Formatı ne olursa olsun, bu platformların amacı, hızlı ve düşük maliyetli bir şekilde, coğrafi sınır söz konusu olmadan fikir paylaşmak, uzman görüşüne başvurmak, belli bir konuda geri bildirim almak gibi yollarla alana mensup kişilerin karşılıklı etkileşimini ve alanlarıyla ilgili güncel kalmalarını sağlamaktır (Dorman, 1999, s. 39; Muñoz-Cañavate, Cordero González, Hipola, Alfredo Cardoso Miranda, 2017, s. 261; Pujar, Manjunath ve Juttiyavar, 2003, s. 3). Bu platformlar ayrıca konferans, dergi ve eğitim duyuruları için kullanılabilir (Das, 2014, s. 8). Kütüphane ve Bilgibilim alanında elektronik tartışma listeleri üzerinden iletişim 1990’lı yıllarda başlamıştır (Wildemuth, Crenshaw, Jenniches ve Harmes, 1997, s. 137). Library of Congress (2016), alanımızdaki tartışma listelerine web sayfasında belli kategori başlıkları altında yer vermektedir. Buna göre, uluslararası kütüphanecilik ile ilgili 12 liste (ALA, 2018), sağlama ve kataloglama ile ilgili altı (ACQNET, AUTOCAT, COLLDV-L, GSAFD, LIBLICENSE-L, SERIALST), kütüphane teknolojileri ile ilgili üç (code4lib, NGC4lib, Web4Lib), danışma hizmetleri ile ilgili iki (Dig_Ref, LIBREF-L), okul kütüphanecileri ve iletişim uzmanları ile ilgili iki (IASL-LINK, LM_NET), özel koleksiyonlar üzerine bir (ExLibris) ve özel kütüphaneler üzerine beş liste (BUSLIB-L, MEDLIB-L, Law-Lib, SLA-DSOL, Special Library Association Chapter List) bulunmaktadır (Library of Congress, 2016). Alanımızdaki tartışma listelerinin daha geniş kapsamda gruplamalar yapılarak (genel listeler, derneklere ait listeler, konu listeleri gibi) listelendiği de görülmektedir (LIS Wiki, 2013).

İnternetin henüz yeni olduğu yıllarda yapılan bir çalışmada Kütüphanecilik ve Bilgibilim alanındaki 14 elektronik tartışma listesine 1994 yılının bir aylık döneminde gönderilen mesajların içerisinden seçilen 150’şer mesaj içerik analizi kullanılarak incelenmiştir (Wildemuth, Crenshaw, Jenniches ve Harmes, 1997). Bu çalışma ile söz konusu listelerde en sık gündeme gelen konuların İnternet kaynakları, yayınlar, kütüphane hizmetleri, toplantı ve konferanslar ile liste ile ilgili bilgiler olduğu bulunmuştur (Wildemuth, Crenshaw, Jenniches ve Harmes, 1997, s. 150). Hindistan’daki önde gelen Kütüphane ve Bilgibilim elektronik tartışma listesi olarak 1994 yılından bu yana varlığını sürdürdüren LIS-Forum’un incelendiği bir başka çalışmada (Pujar, Mahesh ve Jayakanth, 2014), listeye 2006-2011 yılları arasındaki altı yıllık dönemde gönderilen mesajların yıllık dağılımı, mesaj türleri ve listeye en çok katkı sağlayanlar belirlenmeye çalışılmıştır (s. 24). Mesaj türlerine ilişkin sınıflamanın yazarlar tarafından yapıldığı çalışmada, en yoğun olarak duyuru yapma (%41,5) ve bilgi yayma (%23,3) amaçlı mesajların paylaşıldığı sonucuna ulaşılmıştır (s. 25). Aynı listenin ilk başladığı yıllarda listeye gönderilen 296 mesaj üzerinden yapılan bir inceleme de benzer sonuç vermiş ve listenin daha çok bilgi yaymak için kullanıldığı saptanmıştır (Rajashekhar ve Gulla, 1997, s. 13). Bir başka çalışmada, Kütüphane ve Bilgibilim alanındaki iki elektronik tartışma listesine (Dig_Ref ve JESSE) gönderilen mesajlarda yazarların yaptığı bir sınıflamaya göre ünlem kullanımı cinsiyete göre incelenmiş ve kadınların yoğun kullanımı ile

karşılaşmıştır (Waseleski, 2006). ACRL Blog'a 2005-2010 yılların arasında gönderilen 991 mesajdan seçilen 277 mesajın içerik analizi ile incelendiği ve konu sınıflamasının Jarvelin ve Vakkari (1993) konu sınıflamasına dayandırıldığı bir çalışmada (Şeker ve Düzyol, 2011), mesajların en çok Kütüphane ve Bilgibilim alanının teknolojik yönleri, bilgi hizmetleri ile konfreans vb. duyurular ile kişisel görüş paylaşımı ile ilgili olduğu bulunmuştur (s. 141).

Alanımızda varlık gösteren listeler üzerine yapılan iki çalışma mevcuttur. Bunlardan birinde (Dalkıran, 2015), ÜNAK-List'e 2013-2014 yılları arasında gönderilen 3749 mesaj içerisinden seçilen 348 mesaj konuları bakımından içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir (s. 73). Jarvelin ve Vakkari (1990, 1993) oluşturulup, Karabulut (2010) çalışması ile güncellenen konusal sınıflama şemasına dayalı olarak mesaj konularının belirlendiği çalışmada (s. 74), listeye gönderilen mesajların üçte birinin meslek dışı konularda olduğu, bunların ise yoğun olarak vefat-taziye, kutlama ve sosyal etkinlik duyurularında olduğu bulunmuştur (s. 77-79). Karabulut (2010) çalışması hem kullanılan yöntem hem de analize konu olan tartışma listesi bakımından bu çalışma ile en çok benzerlik gösteren çalışmadır. Karabulut (2010) çalışmasında, KUTUP-L'ye 1994-2008 yıllarında gönderilen mesajlardan tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 977 mesaj içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir (s. 3). Jarvelin ve Vakkari (1990, s. 5; 1993, s. 40) konu sınıflaması baz alınarak yapılan konusal içerik analizi sonucunda mesajların %40'ının konu dışı olduğu bulunmuştur. Bunu dışında en çok gündeme gelen konuların bilimsel-mesleki iletişim (%17), kütüphanelerarası işbirliği (%12), derme (%10) ve mesleki sorunlar (%7) olduğu tespit edilmiş, KUTUP-L'nin soru sorma, bilgi ve haber paylaşma, güncel gelişmeleri takip etme, mesleki ve sosyal konuları tartışma amacıyla kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma planı

Tartışma listelerinin konu edildiği bu araştırmada temel sorun olarak görülen şey alanımıza ait ulusal bir tartışma listesi olan KUTUP-L'de alan ile ilgili sorunların tartışıldığı bir platform yaratmak yerine alan dışı konulara yoğun olarak yer verilmesidir. Belirtilen sorun ile ilgili olarak bu çalışma kapsamında iki araştırma sorusuna yanıt aranacaktır:

- KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konularında zamana göre değişiklik olmuş mudur?
- KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımı ile IFLA-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımı farklı mıdır?

İlk araştırma sorusuna yanıt bulabilmek için çalışmanın giriş ve literatür kısımlarında da bahsedilen Karabulut (2010) çalışmasında elde edilen KUTUP-L mesajlarının konusal dağılımları ile bu çalışmada incelenen KUTUP-L mesajlarının konusal dağılımları karşılaştırılacaktır. İkinci araştırma sorusu için ise aynı zaman aralığında KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımları ile IFLA-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımları karşılaştırılacaktır. Çalışmada yanıt aranacak bu iki soru için, KUTUP-L ve IFLA-L üzerinde yapılan gözlemler ve konu ile ilgili çalışmalardan edinilen izlenimler doğrultusunda çalışma sonunda doğrulanmak ya da yanlışlanmak üzere aşağıdaki hipotezler öne sürülmüştür.

- 2017 yılının ilk dört ayında KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımı, KUTUP-L mesajlarının en son incelendiği dönem olan 2005-2008 yıl aralığında elde edilen konusal dağılımdan farklı değildir. Her iki dönemde de alan dışı konular yoğunluktadır.
- 2017 yılının ilk dört ayında KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımı aynı dönemde IFLA-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımından farklıdır. KUTUP-L'de alan dışı konulara IFLA-L'ye göre daha çok yer verilmektedir.

Çalışmada içerik analizi kullanılmıştır. Sözlü, yazılı ya da simgesel malzemelerin veri olarak kullanılabilirdiği içerik analizinin uygulama alanlarından birisi de iletişim eğilimlerinin

araştırılmasıdır (Gökçe, 2006, s. 18-19, 27). Araştırma sorularına yanıt bulmak diğer bir ifadeyle hipotezleri test etmek amacıyla uygulanan konusal içerik analizi için aşağıdaki işlem adımları izlenmiştir:

- KUTUP-L ve IFLA-L'ye 2017 yılının ilk dört ayında (Ocak, Şubat, Mart ve Nisan ayları) gönderilen mesajların yıl, ay ve konu bilgileri alınarak, bir Excel dosyasına her bir bilgi bir sütunda yer alacak şekilde girilmiştir. Her bir mesaj için ayrıca bir ID numarası belirlenmiş ve bir sütunda da bu ID numaralarına yer verilmiştir.
- Her bir mesaj okunup mesaj içeriği belirlenerek ayrı bir Excel sütununa girilmiştir. Bunun nedeni bazı mesajların konusunun belirtilmemesi, bazı mesajların ise konu kısmının anlaşılır olmamasıdır. Konu ve içerik sütunları birlikte incelenerek gönderilen mesajlarla ilgili daha doğru bir bilgi elde edilebileceği düşünülmüştür.
- Belirtilen dört aylık dönemde iki listeye gönderilen her bir mesajın konusal sınıflamasının yapılabilmesi için alanımız için Jarvelin ve Vakkari (1990, 1993) tarafından önerilen konu sınıflamasının Karabulut (2010) çalışmasındaki güncellenmiş şekli kullanılmıştır. 35 konu sınıfından oluşan bu sınıflandırma şemasına göre (bkz. Ek 1) her bir konu için bir konu sınıfı belirlenmiş ve sınıflama numaraları Excel'de oluşturulan yeni bir sütuna girilmiştir.
- Konu ve içerik sütunları KUTUP-L ve IFLA-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımı ile ilgili bilgi vermek için kullanılmış, bu amaçla kelime bulutlarından faydalanılmıştır. Kelime bulutu oluşturmak üzere R yazılımı (sürüm 3.4.3) kullanılmıştır. Mesajların sınıflama numaraları ile ilgili tanımsal bilgilerin verilebilmesi için SPSS aracılığıyla oluşturulan çapraz tablolar kullanılarak Excel'de çubuk grafikler yapılmıştır.
- Belirtilen iki hipotezin sınanması için ki-kare ilişki testi uygulanmıştır. İlk hipotez için 2017 yılının ilk dört ayı için elde edilen konu sınıflarına ilişkin sıklıklar ile Karabulut (2010) çalışmasında 2005-2008 yıllarındaki KUTUP-L mesajlarının konu sınıflarına ait sıklıklar ki-kare ilişki testi kullanılarak karşılaştırılmış ve arada istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. İkinci hipotez için de benzer şekilde, KUTUP-L'ye 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen mesajların konu sınıflarına ait sıklıklar ile aynı dönemde IFLA-L'ye gönderilen mesajlar için belirlenen konu sınıflarına ait sıklıklar ki-kare testi ile karşılaştırılmış, KUTUP-L ile IFLA-L arasında gönderilen mesajların konusal dağılımı bakımından anlamlı bir farklılık olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Farklılığın nedenini açıklayabilmek için iki değişkenli çapraz tablo ve grafiklerden yararlanılmıştır.

Ki-kare testi, karşılaştırılan iki değişkenin de sınıflama ya da sıralama ölçüm düzeyinde toplanması halinde uygulanan istatistiksel ilişki testidir (Field, 2009, s. 687-688). Bu çalışmada ki-kare testi uygulanacak değişken olan konu sınıfı değişkeni sınıflama ölçüm düzeyinde toplanmış bir değişken olduğundan ki-kare testine uygun test olarak karar verilmiştir. Ki-kare testinin uygulanması için istatistiksel bir paket program olan SPSS (sürüm 21) kullanılacaktır.

Bulgular ve yorum

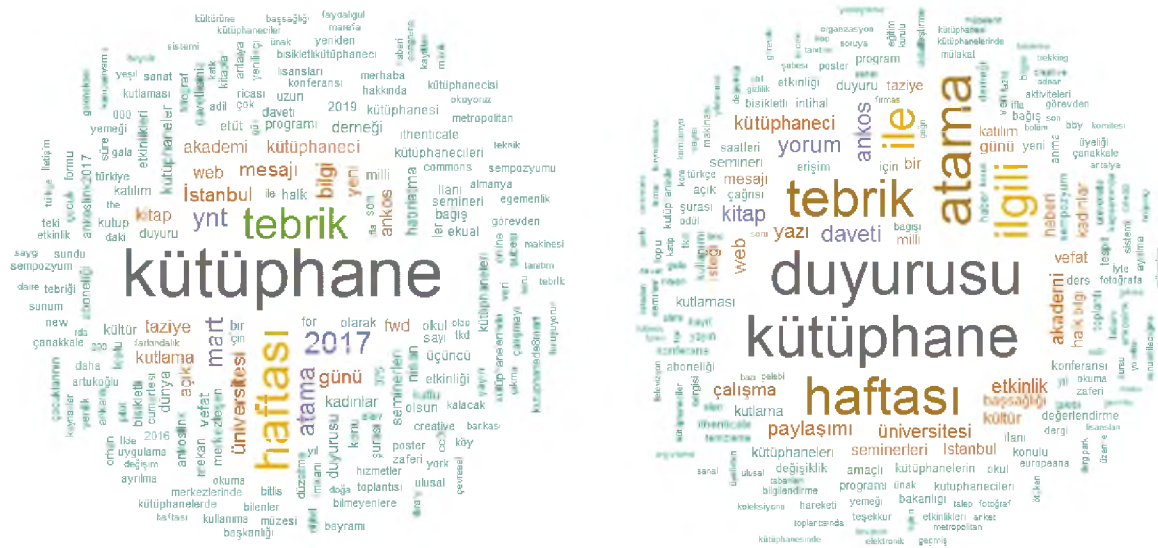
Çalışma kapsamında KUTUP-L ve IFLA-L tartışma listelerine 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen toplam 816 mesaj konusuna göre analiz edilmiştir. Bu mesajların listelere ve aylara göre dağılımı Tablo 1'de gösterilmektedir. 2017 Dört aylık dönemde KUTUP-L'ye toplam 361, IFLA-L'ye ise toplam 455 mesaj gönderilmiştir. Ocak-Nisan dönemini kapsayan Tablo 1'deki veri özelinde mesajların aylara dağılımının dengeli olduğunu söylemek pek mümkün değildir. Örneğin, IFLA-L'ye Mart ayında 145 mesaj gönderilmişken, Nisan ayı için mesaj sayısı 68'dir.

Tablo 1.

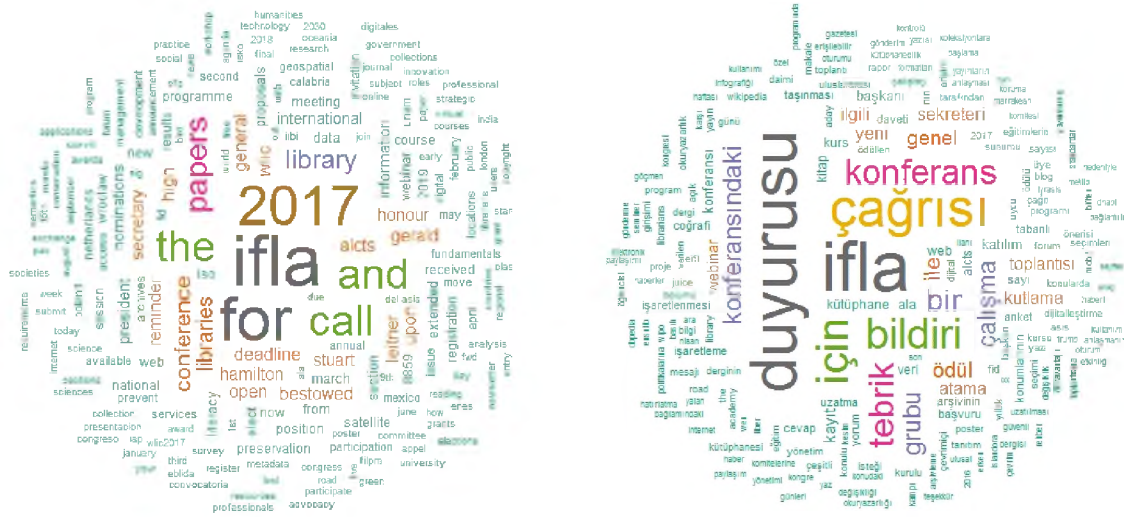
KUTUP-L ve IFLA-L'ye 2017 Yılı'nın İlk Dört Ayında Gönderilen Mesaj Sayıları

Liste	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Toplam
KUTUP-L	67	76	127	91	361
IFLA-L	133	109	145	68	455

Mesajların mesajı gönderen kişi tarafından belirlenen konuları ile araştırmacı tarafından mesajların içeriklerine göre belirlenen konularında geçen kelimeler kelime bulutları ile analiz edilmiş, KUTUP-L için elde edilen iki kelime bulutu Şekil 1'de, IFLA-L için elde edilen iki kelime bulutu ise Şekil 2'de sunulmuştur. Şekil 1'de mesajı gönderen kişilerin belirlediği konular dikkate alındığında 2017 yılının Mart ayında düzenlenen Kütüphane Haftası ile ilgili mesajlar, 8 Mart Dünya Kadınlar gününü kutlamaya yönelik mesajlar, atama ve tebrik mesajları, önceki mesajlara yanıt olarak yazılmış mesajlar, üniversitelerin kütüphane haftası etkinlikleri ile ilgili mesajların ön plana çıktığı anlaşılmaktadır. Araştırmacı tarafından mesajların içeriği okunarak verilen mesaj konularına göre oluşturulmuştur sağdaki kelime bulutu soldaki kelime bulutundan yapılan çıkarımlara ek olarak listede duyuru amaçlı mesajların yoğunlukta olduğunu ve listenin daha çok duyuru yapma platformu olarak kullanıldığını göstermektedir. IFLA-L listesi için araştırmacının belirlediği konulara göre oluşturulan kelime bulutu (Şekil 2-sağ) aynı durumun IFLA-L için de geçerli olduğunu göstermektedir. Şekil 2, IFLA-L üzerinden çok yoğun olarak uluslararası toplantı duyuruları, bildiri çağrıları yapıldığını söylemektedir. Bunun yanı sıra, IFLA'da yönetim aşamasındaki görev değişikliklerine yine bu liste üzerinden çok sayıda tebrik gelmektedir. Ayrıca, alanı ilgilendiren ödüller ile ilgili duyurular da listede yer bulmaktadır.

Şekil 1. KUTUP-L mesajlarının mesajı yazan (sol) ve araştırmacı (sağ) tarafından belirlenen konularında geçen kelimeler

Şekil 2. IFLA-L mesajlarının mesajı yazan (sol) ve araştırmacı (sağ) tarafından belirlenen konularında geçen kelimeler

KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımında değişiklik olup olmadığını anlamak amacıyla, bu liste için yapılan en güncel (2005-2008) konusal içerik analizi sonuçlarını içeren Karabulut (2010, s. 14) çalışması ile karşılaştırma yapılmıştır. Tablo 2'de bu çalışma kapsamındaki 361 KUTUP-L mesajının ve Karabulut (2010, s. 14) çalışması kapsamında KUTUP-L'ye 2005-2008 yıllarında gönderilen mesajlar içerisinden seçilmiş 409 mesajın Ek 1'de yer alan konu sınıflarına göre dağılımı yer almaktadır. Her iki dönemde de 10 konu sınıfı ile ilgili hiç mesaj gönderilmemiştir (200, 500, 800, 804, 900, 901, 902, 904, 1000, 1002 kodlu sınıflar). 000 ile kodlanan meslek ile ilgili olmayan konulardaki mesajlar ile kutlama, vefat, deneme vb. mesajlar (Karabulut, 2010, s. 76) grubunun karşılaştırılan iki dönemdeki listedeki en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. 2005-2008 yıllarında listeye gönderilen mesajlardan seçilmiş 409 mesajın yaklaşık %44'ü bu grupta yer alırken, 2017 yılının ilk dört ayında listeye gönderilen 361 mesaj için bu oran yaklaşık %39 olduğu görülmektedir. 2017 yılı için 000 konu sınıfında yer alan 139 mesajın %41'i (57 mesaj) atama/tebrik mesajı, %21'i (29 mesaj) önemli günlerle ilgili kutlama/anma mesajları ve %14'ü (20 mesaj) ise vefat haberi, başsağlığı/taziye mesajlarıdır. Diğer bir ifadeyle, 2017 yılının ilk dört ayında KUTUP-L'ye gönderilen mesajlardan 000 konu sınıfı altında sınıflandırılan mesajların %76'sı tebrik, kutlama ve taziye mesajlarıdır. Bunlar listeye dört ayda gönderilen mesajların %29'una karşılık gelmekte ve listeye gönderilen her 3-4 mesajdan birinin tebrik, kutlama ya da taziye mesajı olduğunu göstermektedir.

KUTUP-L içeriğinin konusal olarak incelendiği her iki dönemde de listede en yoğun yer alan 000 kodlu mesajları, yine her iki dönem için de 1003 ve 1100 kodlu mesajlar takip etmektedir. 1003 kodlu konu sınıfında bilimsel ve mesleki iletişim, mesleki konferans ve diğer etkinliklerle ilgili mesajlar; 1100 kodlu sınıfta kütüphanecilik ve bilgilimi genel olarak ilgilendiren bilişim, teknoloji, kültür vb. gibi konulardaki haber, yorum vb. içeren mesajlar yer almaktadır (Karabulut, 2010, s. 76). Bu çalışma için 1003 ve 1100 kodları altında sınıflandırılan mesajların toplam oranı yaklaşık %29, (Karabulut 2010, s. 41) için ise yaklaşık %25 bulunmuştur. Bu çalışmada 1003 kodlu mesajların oranı daha yüksek iken (%19), 2005-2008 yılları için 1100 kodlu mesajların oranı daha yüksektir (%16). Çalışma kapsamında 1003 ile kodlanan 69 mesaj incelendiğinde, bu mesajlardan %67'sinin (46 mesaj) toplantılar ile ilgili duyuru mesajları olduğu görülmüştür. Bu bilgi doğrultusunda 1003 kodlu mesaj oranının 2017 yılında 2005-2008 dönemine göre daha yüksek olması son yıllarda artan toplantı sayısı ile ilişkilendirilebilir. Tablo 2'de 2017 yılındaki oransal artışıyla dikkat çeken iki konu sınıfı 101 ve 400'dür. 101 kodu ile gösterilen mesleki derneklerin idari yapıları ve kendi içlerindeki çalışma ve etkinlikleri ile ilgili mesaj oranında 2017 yılında artış olmuştur. 101 kodlu 32 mesajdan 26'sı Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından düzenlenen kütüphane haftası ile ilgilidir. Formal eğitim, sürekli eğitim, eğitime yönelik

etkinlikleri içeren 400 kodlu konu sınıfında yer alan mesajların oranındaki artış ise özellikle ANKOS tarafından web tabanlı olarak gerçekleştirilen eğitim seminerlerinden kaynaklanmaktadır. 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen 400 kodlu 20 mesajdan 16'sı eğitim seminerlerine ait duyuru mesajlarıdır. 2017 yılında 2005-2008 dönemine göre oranında dikkat çekici düşüş görülen konu sınıfı 701'dir. Konusu kütüphanelerarası işbirliği, makale ve diğer bilgi kaynağı istekleri, ödünç verme politikaları olan mesajların gruplandırıldığı bu konu sınıfı altında yer alan mesaj oranı 2005-2008 döneminde yaklaşık %7 /29 mesaj) 2017 yılında incelenen 361 mesajdan yalnızca 4 tanesi 701 kodlu konu sınıfı altında yer almıştır. Sözü edilen 4 mesaj da kaynak isteği ile ilgilidir. Bu düşüşün nedeni aradan geçen yaklaşık 10 yıllık dönemde kaynaklara erişimin daha da kolaylaşması ile açıklanabilir.

Aralarında yaklaşık 10 yıl bulunan farklı iki dönemde KUTUP-L mesajlarının konusal içerikleri üzerine yapılan iki analizin karşılaştırmalı sonuçları listeye gönderilen mesajların konusal eğiliminde önemli bir farklılığın olmadığını göstermektedir. 2017 yılı için incelenen mesajların %68'i ve 2005-2008 döneminde incelenen mesajların %70'i üç konu sınıfı altında gruplanmış, ancak iki dönem için yüzdelerin farklı olduğu görülmüştür. İki dönem için incelenen mesaj sayılarının konu sınıflamaları bakımından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini saptamak amacıyla ki-kare testi uygulanmıştır. Ki-kare testi sonucunun geçerli olabilmesi için en küçük beklenen sıklık değeri 1'den büyük olmalı ve beklenen sıklığı 5'ten küçük olan göze oranının %20'yi aşmaması gerekir (Field, 2009, s. 691-692). Bu iki varsayımı sağlayacak şekilde sonuç olabilmek için her iki grup için de sıklığı 5 ve daha az olan konu sınıfları analiz dışı bırakılmıştır (600, 700, 703, 704, 706, 708, 801, 802, 803, 906, 1001). Sonuç olarak, ki-kare testine göre analize dahil edilen 13 konu sınıfı bakımından iki liste arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($\chi^2_{(12)}=89,352; p<0,000$).

Tablo 2.

KUTUP-L Mesajlarının Farklı Dönemlerdeki Konu Sınıflamaları Açısından Karşılaştırılması

Konu sınıfı	KUTUP-L (2017)		KUTUP-L (2005-2008)	
	n	%	n	%
000	139	38,50	181	44,25
100	1	0,28	18	4,40
101	32	8,86	10	2,44
300	5	1,39	6	1,47
400	20	5,54	4	0,98
600	1	0,28	1	0,24
700	2	0,55	0	0,00
701	4	1,11	29	7,09
702	11	3,05	22	5,38
703	0	0,00	1	0,24
704	0	0,00	1	0,24
705	7	1,94	3	0,73
706	2	0,55	1	0,24
707	7	1,94	5	1,22
708	2	0,55	4	0,98
801	1	0,28	3	0,73
802	0	0,00	1	0,24
803	0	0,00	2	0,49
805	8	2,22	5	1,22
903	8	2,22	0	0,00
906	0	0,00	3	0,73
1001	2	0,55	5	1,22
1003	69	19,11	40	9,78
1100	37	10,25	64	15,65
9999	3	0,83	-	0,00
Toplam	361	100	409	100

Ek 1’de yer alan konu sınıflama şemasındaki toplam 35 konu sınıfından KUTUP-L için 16’sı ve IFLA-L için ise 24’ü altında sınıflandırılan hiçbir mesaj yoktur. Öte yandan, KUTUP-L mesajları için kullanılan 19 konu sınıfının 13 tanesi altında sınıflandırılan mesaj sayıları 1-8 arasında değişmektedir. IFLA-L için de benzer şekilde kullanılan 11 konu sınıfından 6’sı için mesaj sayıları 5’ten düşük kalmıştır. Şekil 1’den de görülebileceği gibi KUTUP-L mesajlarının %82’si ve IFLA-L mesajlarının %92’si Ek 1’deki konu sınıflama şemasında yer alan 35 konunun 5’i altında sınıflanmıştır. Diğer altında yer alan konu sınıfları KUTUP-L için 100, 300, 600, 700, 701, 702, 705, 706, 707, 708, 801, 805, 903 ve 1001 iken IFLA-L için 300, 702, 705, 707, 803 ve 1001’dir (bkz. Ek 1). 000 ile kodlu konu sınıfı meslek ile ilgili olmayan konulardaki mesajlar ile kutlama, vefat, deneme vb. mesajlarını içermektedir. Bu konu sınıfındaki mesajların KUTUP-L’de IFLA-L’e göre oransal olarak iki katın üzerinde yer almasının sebebi KUTUP-L’de yoğun olarak yer alan vefat-taziye ve kutlama-tebrik mesajlarıdır. IFLA-L mesajlarının %60’ı 101 ve 1003 konu sınıflarının altında yer almıştır. 1003 konu sınıfı bilimsel ve mesleki iletişim amaçlı mesajlar ile mesleki konferans ve diğer etkinliklere ilişkin mesajların yer aldığı konu sınıfıdır. 101 konu sınıfı ise mesleki derneklerin idari yapıları ve kendi içlerindeki çalışma ve etkinlikleri ile ilgili mesajları içermektedir. Dernekler tarafından yapılan konferanslar dernek çalışma ve etkinlikleri olduğu için 101 altında sınıflandırılmıştır. Örnek vermek gerekirse IFLA toplantılarının duyuruları ile Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından yapılan Kütüphane Haftası ile ilgili mesajlara 101 konu sınıfı altında yer verilmiştir. IFLA-L’de 101 ve 1003 kodlu mesajların %60 oranında olması bu liste üzerinden yoğun bir biçimde toplantı duyurusu yapıyor olmasından kaynaklanmaktadır. KUTUP-L için bu oran %28’dir.

KUTUP-L ve IFLA-L listelerine en yoğun olarak mesaj gönderilen konular benzer olmasına rağmen mesajların listelere göre dağılımında farklılıklar olduğu görülmektedir. İki listeye gönderilen mesajların konuları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olup olmadığını ortaya çıkarmak üzere ki-kare testi yapılmıştır. 000, 101, 300, 400, 702, 1001, 1003 ve 1100 kodlu konu sınıfları üzerinden yapılan ki-kare testi sonucuna göre KUTUP-L ile IFLA-L’ye 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen mesajların konusal dağılımındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($\chi^2(7)=106,075; p<0,000$).

Sonuç ve öneriler

Çalışmada alanımızın ulusal anlamda en eski ve popüler listesi olan KUTUP-L’nin ve KUTUP-L’nin uluslararası anlamdaki benzeri olan IFLA-L’nin içeriği 2017 yılının ilk dört ayında gönderilen tüm mesajların konusal analizi yapılarak incelenmiştir. KUTUP-L ile IFLA-L için elde edilen bulgular karşılaştırılarak iki listeye gönderilen mesajların konularında farklılık olup olmadığı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Ayrıca, KUTUP-L için bu çalışmadan elde edilen bulgular konu ile ilgili tek çalışma olan ve 2005-2008 KUTUP-L mesajlarından seçilmiş bir grup mesajın konusal içeriğinin incelendiği Karabulut (2010) çalışması ile karşılaştırılarak aradan geçen yaklaşık 10 yıllık dönemde KUTUP-L’de tartışılan konularda farklılık olup olmadığı bulunmaya çalışılmıştır.

Çalışmadan elde edilen bulgular, her iki listenin de aktif bir biçimde duyuru yapma amaçlı birer platform olarak kullanıldığını göstermektedir. İki listede de en geniş yer kaplayan mesajları 5 konu sınıfı altında toplamak mümkün olmuştur. Ancak, bu 5 konu için oranlar iki liste arasında farklılık göstermektedir. KUTUP-L’de en çok yer bulan mesajlar vefat/taziye, kutlama ve tebrik mesajları iken IFLA-L’e en çok konferans duyurusu yapma amaçlı mesajlar gönderilmektedir. KUTUP-L ile IFLA-L’ye gönderilen mesajların konusal dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunarak çalışmanın ikinci hipotezi doğrulanmıştır. *2017 yılının ilk dört ayında KUTUP-L’ye gönderilen mesajların konusal*

dağılımı aynı dönemde IFLA-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımından farklıdır. KUTUP-L'de alan dışı konulara IFLA-L'ye göre daha çok yer verilmektedir.

Bu çalışmadan elde edilen KUTUP-L ile ilgili sonuçlar Karabulut (2010) çalışmasının sonuçları ile karşılaştırıldığında aradan geçen yaklaşık 10 yıla rağmen listeye en çok mesaj gönderilen konuların değişmediği, ancak bu konulardaki mesajlara ilişkin oranların farklılık gösterdiği anlaşılmıştır. Örneğin, Karabulut (2010) çalışmasında incelenen 2005-2008 dönemi KUTUP-L mesajlarında alan dışı mesajların oranı %44 iken 2007 için bu oran %38'dir. İki dönemdeki konu dağılımları arasındaki farkın yapılan ki-kare ilişki testine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, çalışmanın ilk hipotezinin yanlışlandığı anlamına gelmektedir. *Her iki dönemde de alan dışı konular yoğunluktadır ancak 2017 yılının ilk dört ayında KUTUP-L'ye gönderilen mesajların konusal dağılımı, KUTUP-L mesajlarının en son incelendiği dönem olan 2005-2008 yıl aralığında elde edilen konusal dağılımdan farklıdır.*

Çalışma, tartışma listeleri olarak bilinen bu iki listenin tartışmadan ziyade duyuru amaçlı olarak kullanıldığını göstermiştir. Alan ile ilgili tartışmalar bu listelerde oldukça az bir oranda yer bulabilmiştir. Çalışmanın en önemli sınırlılığı incelenen mesajların zaman aralığıdır. Daha uzun zaman dilimlerinde bu listelere gönderilen mesajların incelenmesi daha güvenilir sonuçlara ulaşılmasını sağlayacaktır. Öte yandan bu çalışmanın ve konu ile ilgili diğer çalışmaların konu sınıflamasının dayandığı Jarvelin ve Vakkari (1990, 1993) tarafından alanımız için önerilen sınıflama şemasının Karabulut (2010) tarafından yapılan eklemelere rağmen, bugünün şartlarında alanımız için oldukça yetersiz kaldığı anlaşılmıştır. Bilgi okuryazarlığı, açık erişim, dijitalleştirme gibi konuları sınıflandırmakta zorluk yaşanmıştır. Bu gibi çalışmalarda kullanılmak üzere, alanın yeni ve güncel bir sınıflama şemasına ihtiyacı vardır.

Kaynakça

- ALA. (2018). *International librarianship discussion groups/listservs*. Erişim adresi: <http://www.ala.org/aboutala/offices/iro/iroactivities/discussionlists>
- BBY Haber. (2014). *ANKOS tarafından açık erişim tartışma listesi oluşturuldu*. Erişim adresi: <http://www.bbyhaber.com/bby/2014/01/23/ankos-tarafindan-acik-erisim-tartisma-listesi-olusturuldu>
- Çukadar, S. (2008). Türk Hukuk Kütüphanecileri Platformu'nun oluşum süreci. *Bilgi Dünyası*, 9, 541-553. Erişim adresi: <http://bd.org.tr>
- Dalkıran, Ö. (2015). *ÜNAK-List'in içerik analizi*. U. Al ve Z. Taşkın (Yay. haz.), *Prof. Dr. İrfan Çakın'a armağan* içinde (s. 69-81). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. Erişim adresi: <https://odalkiran.files.wordpress.com/2017/05/c3bcnak-listin-ic3a7erik-analizi.pdf>
- Das, A. K. (2014). *The 7 habits of highly effective research communicators*. G. Maity ve diğerleri (Ed.), *Charaibeti: Golden Jubilee Commemorative Volume* (s. 356-365) içinde. Kolkata, India: Department of Library and Information Science, Jadavpur University. Erişim adresi: <https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1409/1409.3920.pdf>
- Dorman, S. M. (1999). Electronic mailing lists. *Journal of School Health*, 69, 39-41. doi: 10.1111/j.1746-1561.1999.tb02342.x
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS* (3. bs.). Los Angeles: Sage.
- Google Gruplar. (2018). *Türk Arşivciler Grubu*. Erişim adresi: <https://groups.google.com/forum/#!forum/turk-arsivciler>
- Gökçe, O. (2006). *İçerik analizi: Kuramsal ve pratik bilgiler*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- IFLA-L. (2018). *IFLA-L*. Erişim adresi: <http://infoserv.inist.fr/wwwsympa.fcgi/info/IFLA-L>
- Jarvelin, K. ve Vakkari, P. (1990). Content analysis of research articles in library and information science. *Library and Information Science Research*, 12, 395-421.
- Jarvelin, K. ve Vakkari, P. (1993). Evolution of library and information science 1965-1985: Content analysis of journal articles. *Information Processing Management*, 29, 129-144.

- Karabulut, D. (2010). *Bilgisayara dayalı iletişim: KUTUP-L tartışma listesinin bibliyometrik analizi* (Yüksek lisans tezi). Erişim adresi: http://www.bby.hacettepe.edu.tr/yayinlar/dosyalar/dogan_karabulut_y.lisans_2010.pdf
- KUTUP-L. (2018). *Türk Kütüphaneciliği iletişim listesi*. Erişim adresi: <https://mailman.metu.edu.tr/mailman/listinfo/KUTUP-L>
- Library of Congress. (2016). *Library and information science: a guide to online resources*. Erişim adresi: <http://www.loc.gov/rr/program/bib/libsci/guides.html#listservs>
- LIS Wiki. (2013). *Library discussion groups*. Erişim adresi: https://liswiki.org/wiki/Discussion_groups
- Muñoz-Cañavate, A., Cordero González, A., Hipola, P. ve Alfredo Cardoso Miranda, E. (2017). Mailing lists on the internet - a collaboration tool that is still alive. The case of the RedIris lists. 16th International Conference on WWW/Internet 2017, 18-20 Ekim, Vilamoura, Algarve, Portekiz (s. 261-266) içinde. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/320616691_Mailing_lists_on_the_internet_-_a_collaboration_tool_that_is_still_alive_The_case_of_the_RedIris_lists
- Pujar, S. M., Mahesh, G. ve Jayakanth, F. (2003). Information sharing and dissemination by use of mailing lists. *DESIDOC Journal of Library and Information Technology*, 23, 3-8. Erişim adresi: <https://publications.drdo.gov.in/ojs/>
- Pujar, S. M., Mahesh, G. ve Jayakanth, F. (2014). An exploratory analysis of messages on a prominent LIS electronic discussion list from India. *DESIDOC Journal of Library and Information Technology*, 34, 23-27. doi:10.14429/djlit.34.5942
- Rajashekhar, T. B. ve Gulla, M. (1997). LIS Forum: E-mail discussion forum for library and information services. *Information Today & Tomorrow*, 16, 9-13. Erişim adresi: <https://oalibrary.org>
- Şeker, S. ve Düzyol, G. (2011). Content analysis of ACRL blog. Y. Tonta ve diğerleri (Ed.), *Digital Publishing and Mobile Technologies Proceedings. 15th International Conference on Electronic Publishing, 22-24 Haziran 2011, İstanbul, Türkiye* (s. 139-149) içinde. Erişim adresi: <https://elpub.architexturez.net/doc/oai-elpub-id-121-elpub2011>
- ÜNAK. (2013). Tarihçe. Erişim adresi: <https://www.unak.org.tr/tr/hakkında/tarihce>
- Waseleski, C. (2006). Gender and the use of exclamation points in computer-mediated communication: An analysis of exclamations posted to two electronic discussion lists. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11, 1012-1024. doi:10.1111/j.1083-6101.2006.00305.x
- Wildemuth, B. M., Crenshaw, L., Jenniches, W. ve Harmes, C. (1997). What's everybody talking about? Message functions and topics in electronic lists and newsgroups in information and library science. *Journal of Education for Library and Information Science*, 42, 137-156. doi:10.2307/40324217
- Yahoo Groups. (2018a). Türkiye-Okul Kütüphanecileri listesi. Erişim adresi: https://groups.yahoo.com/neo/groups/okul_kutuphanecileri/info
- Yahoo Groups. (2018b). ÜNAK Listesi. Erişim adresi: <https://groups.yahoo.com/neo/groups/unak/info>

Ek 1.

Konu Sınıflama Çizelgesi (Karabulut, 2010, s. 76)

000	Meslek ile ilgili olmayan konular, kutlama, vefat, deneme vb. mesajlar
100 The Professions	100 Meslek ve mesleğin sorunları, meslek elemanlarının özlük hakları 101 Mesleki derneklerin idari yapıları ve kendi içlerindeki çalışma ve etkinlikleri
200 Library History	Bilgi merkezlerinin tarihi
300 Publishing (including book history)	Yayıncılık ve ilgili konular, telif hakları
400 Education in LIS	Formal eğitim, sürekli eğitim, eğitime yönelik etkinlikler
500 Methodology (as the study of research methods)	Yöntem
600 Analysis of LIS (literature based on both empirical and theoretical)	Kütüphanecilik ve Bilgibilim analizine yönelik çalışmalar
700 LIS Service Activities	Kütüphanecilik ve bilgibilim etkinlikleri
701 Circulation or Interlibrary Loan Activities	Kütüphanelerarası işbirliği, makale ve diğer bilgi kaynağı istekleri içeren mesajlar, ödünç verme politikaları
702 Collections	Derme, bilgi kaynaklarının tanıtımı, sağlamaya yönelik çalışmalar, fazla kaynakların bağışı, bilgi kaynağı istekleri
703 Information or Reference Services	Bilgi ve danışma hizmetleri
704 User education	Kullanıcı eğitimi
705 Library Buildings or Facilities	Kütüphane binaları, alt yapısı, donanımı, teknik işlemlerde kullanılan araçlar
706 Library Administration or Planning	Kütüphane yönetimi, planlaması, politikalar ve diğer yönetsel çalışmalar
707 Library Automation (except when concerned with some particular activity)	Otomasyona yönelik yazılımlar, bilgi erişimi amaçlı programlar
708 Other Library or Information Service	Bilgi yönetimi hizmetleri ile ilgili diğer konular
800 Information Storage and Retrieval	Bilginin düzenlenmesi ve erişimi
801 Cataloguing	Kataloglama ve toplu katalog konuları
802 Classification or Indexing (process or languages)	Sınıflama ve indeksleme
803 Information Retrieval	Bilgi erişimi
804 Bibliographic Databases or Bibliographies	Bibliyografik veri tabanları ve bibliyografyalar
805 Types of Databases (Factual, textual, numeric)	Veri tabanları ile ilgili tüm konular
900 Information Seeking	Bilgi arama
901 Information Dissemination	Bilgi dağıtım
902 Use or Users of Channels or Sources of Information	Bilgi kullanımı, kullanıcı kanalları ve bilginin kaynağı
903 Use of Library and Information Services	Kütüphane ve bilgi hizmetlerini kullanım
904 Information Seeking Behaviour	Bilgi arama davranışı
905 Information Use	Bilgi kullanımı
906 Information Management	Bilgi yönetimi
1000 Scientific and Professional Communication	Bilimsel ve mesleki iletişim
1001 Scientific or Professional Publishing	Bilimsel ve mesleki yayıncılık, mesleki yayınlar ve bilgi kaynakları
1002 Citation Patterns and Structures	Atıf analizi çalışmaları
1003 Other Aspects of Scientific or Professional Communication	Bilimsel ve mesleki iletişim, mesleki konferans ve diğer etkinlikler
1100 Other LIS Aspects	Kütüphanecilik ve bilgibilimi genel olarak ilgilendiren bilişim, teknoloji, kültür vb. gibi konulardaki haber, yorum vb. içeren diğer mesajlar

Ek 2.

R'da Kelime Bulutu Oluşturmak için Kullanılan Kod

```
# Install
install.packages("tm") # for text mining
install.packages("SnowballC") # for text stemming
install.packages("wordcloud") # word-cloud generator
install.packages("RColorBrewer") # color palettes
# Load
library("tm")
library("SnowballC")
library("wordcloud")
library("RColorBrewer")
text <- readLines(file.choose)
docs <- Corpus(VectorSource(text))
inspect(docs)
toSpace <- content_transformer(function (x , pattern ) gsub(pattern, " ", x))
docs <- tm_map(docs, toSpace, "/")
docs <- tm_map(docs, toSpace, "@")
docs <- tm_map(docs, toSpace, "\\")
dtm <- TermDocumentMatrix(docs)
m <- as.matrix(dtm)
v <- sort(rowSums(m),decreasing=TRUE)
d <- data.frame(word = names(v),freq=v)
head(d, 10)
set.seed(1234)
wordcloud(words = d$word, freq = d$freq, min.freq = 1,
max.words=200, random.order=FALSE, rot.per=0.35,
colors=brewer.pal(8, "Dark2"))
```

Summary

The KUTUP-L, which emerged in 1991 when electronic discussion lists were new even in the world, is an important discussion list for our field. As of March 2018, the monthly average message number of 2017 is 93, and the number of members is 2766, which is an important indicator. Two research questions addressed in this study are as follows:

- Are there any changes in the subject of messages sent to KUTUP-L?
- Are the thematic distributions of messages sent to KUTUP-L and the messages sent to IFLA-L different?

Theoretical distributions of the KUTUP-L messages obtained in the Karabulut (2010) study and the distributions of the KUTUP-L messages investigated in this study were compared for the first research question. For the second research question, the theoretical distributions of the messages sent to the kutup-1 and to IFLA-L at the same time interval were compared. For these two questions to be answered in the study, the following hypotheses have been put forward in order to be confirmed or falsified at the end of the study in the light of the findings obtained.

- The topical distribution of messages sent to KUTUP-L in the first four months of 2017 is not different from the topical distribution obtained in 2005-2008, the period in which KUTUP-L messages were last reviewed. Out-of-area issues are concentrated in both periods.
- The topical distribution of messages sent to KUTUP-L in the first four months of 2017 differs from the topical distribution of messages sent to the IFLA-L in the same period. In the KUTUP-L, non-field issues are more concentrated.

Subjective content analysis was used in the study and messages were classified based on the classification schemes proposed by Jarvelin and Vakkari (1990, 1993) and updated within the Karabulut (2010) study. The chi-square test was used to test the hypotheses.

Findings from the study show that both lists are actively used as a platform for making announcements. It was possible to collect messages that occupied the widest space on the two lists under five subject classes. However, the percent for these five issues differ between the two lists. While the messages most frequently found in kutup-1 are death / condolence, congratulations, and congratulatory messages, messages are sent to IFLA-L mostly aims to make conference announcements. The second hypothesis of the study was confirmed by finding a statistically significant difference between the theoretical distributions of the messages sent by KUTUP-L and IFLA-L. The thematic distribution of messages sent to KUTUP-L in the first four months of 2017 differs from the theoretical distribution of posts sent to IFLA-L in the same period.

The results obtained from this study for KUTUP-L are compared with the results of the Karabulut (2010) study. It has been understood that the subjects of the have not changed, but the percent of these subject classes have been changed. For example, the ratio of out-of-area messages was 44% in the KUTUP-L messages for 2005-2008 period examined by Karabulut (2010), while for 2017 this rate was 38%. The difference between subject distributions in the two periods was found to be statistically significant compared. This means that the first hypothesis of the study is falsified. Out-of-field issues are intense in both periods, but the topical distribution of messages sent in the first four months of 2017 is different from the topical distribution obtained in 2005-2008, the period in which KUTUP-L messages were last studied.